371

COLECTIA „POVESTIRI
STIINTIFICO-FANTASTICE"

* * * *

371

Q. G. LYN – A. F. BIAN

PLANETA contradicțiilor

* * * *

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ

Un biet moșneag cu aripi uriașe

PILAR GIRALT

OMUL DE MÎINE

SANDU DRĂGHICI

CINE RĂSPUNDE DE STELE

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta-desen: VICTOR WEGEMANN
Desene interioare: CORNELIU BÂRSAN
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Harlin, un tînăr cercetător la observatorul astronomic condus de profesorul Croa, primește într-una dintre zilele anului 2010 un șir enigmatic de radio semnale și o scrisoare datată din perioada premergătoare celui de-al doilea război mondial. J. Tyll, semnatarul scrisorii, explică împrejurările în care a recepționat radiosemnalele, a căror semnificație n-a reușit să o dezlege. Incercînd să descifreze aceste semnale, Harlin obține spre surprinderea lui graficul a două curbe închise, întretăiate. Totodată el află că la un alt observator astronomic s-a descoperit un curios corp ceresc cu lumină pulsativă. Înregistrîndu-i pulsațiile, Harlin constată că neobișnuitul corp emite 2 183 de semnale, adică tot atîtea cîte fuseseră înregistrate la vremea lui de către J. Tyll. Harlin și prietenul său Onor, căutînd să-și explice misterul acestei situații, își amintesc de niște întîmplări ieșite din comun petrecute în vara anului 1985.

Petrecîndu-și vacanța într-o tabără, Harlin și colegii săi împreună cu Ursa Mare, cum era poreclit conducătorul taberei, asistă la apariția unei viețăți stranii, care se metamorfozează mereu după împrejurări. În apa lacului se înfățișează în „chip de rechin“ ; cu prilejul unui miting aviatic apare sub forma unei păsări uriașe, care capturează în aer un aparat de zbor ; într-o cireadă ia forma unei vaci, iar mai apoi, în pădure, se prezintă ca o imensă ciupercă. Ursa Mare și prietenul său Onor, dorind să pătrundă taina acestei viețăți, încearcă s-o filmeze. Apropiindu-se însă cu o creangă, Onor cade paralizat. Aflîndu-se în puterea ciudatei ființe, are cu ea un schimb de idei. Din această discuție telepatică rezultă că bizara făptură este reprezentanta unei lumi raționale extraterestre.

Părăsind Pămîntul, vizitatoarea lasă în urma ei o enigmă nedezlegată. Harlin și Onor fac legătură între întîmplările acelei veri și apariția corpului ceresc cu lumină pulsativă. La propunerea lor, se aprobă trimiterea unei cosmonave în spațiu, care să cerceteze îndeaproape originea acelui corp. Echipajul navei este alcătuit din Onor, Harlin și cîțiva dintre foștii colegi ai acestuia din tabăra de vară.

Interceptînd obiectul cosmic, echipajul constată că acesta este epava unei cosmonave extraterestre, iar semnalele luminoase comunică, de fapt, propriile sale elemente orbitale. Cercetînd aparatura de comandă a navei străine, Harlin descoperă că aceasta dirija transmiterea atît a semnalelor luminoase, cît și a radiosemnalelor recepționate de J. Tyll.

Colecția „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE“
editată de revista
Știința și Tehnica
Anul XVI
1 mai 1970

Q. G. LYN — A. F. BIAN

Planeta contradicțiilor

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

LASOLOC

In „sicriul cosmic", cei trei își creaseră condiții prielnice de muncă umplînd cupola cu oxigen; puteau acum să-și scoată obositoarele scafandre, care, de altfel, le îngrădeau libertatea de mișcare.

Păstrau legătura cu cei de pe bordul navei prin microfonul radiotelefonului atîrnat de gît sau de centură și le auzeau recomandările prin difuzoarele instalate în trei puncte ale cupolei. Aici comunicau între ei în mod direct, fără aparate, doar că presiunea scăzută le schimba timbrul vocii; știau cine vorbește doar atunci cînd celui în cauză îi citeau spusele de pe gură.

Intr-o zi, în cupolă se aflau Onor, Harlin și Peter.

— Lasoloc ! se auzi o exclamație.

— Ce spui ? se întoarse Onor către Harlin.

— N-am spus nimic.

— Cum să nu, ceva cu „las-o", numai că nu te-am înțeles.

— Poate Peter te-a strigat.

— Sunetul venea dinspre tine.

— Ai halucinații, dragul meu, spuse Harlin, coborînd de pe instalația centrală.

Abia își terminase însă fraza, cînd răsună din nou :

— Lasoloc.

De astă dată auziseră amîndoi. Harlin îl privi nedumerit pe Onor, repetînd că nu pricepe nimic.

— Poate, totuși, Peter...

— Ce vrei, Peter ? își strigă Onor colegul, care stătea aplecat asupra unui aparat.

— Eu ? !

— Da, tu.

— Nimic. N-am scos o vorbă.

— N-ai spus tu ceva cu „lasoloc" ?

Peter îi privi contrariat.

— Nu vă-nțeleg. Ce să fi spus ?

— Ceva cu „lasoloc".

— Dragii mei, văd că aveți chef de vorbă.

În clipa aceea auziră toți trei, cu toată claritatea, cuvîntul acela lipsit de sens :

— Lasoloc.

Se priviră oarecum speriați, dar și curioși.

— Iată piticul ! glumi Peter. Piticul Roșcovanului.

— Lăsați-vă de prostii ! zise Onor preocupat.

— Eu am auzit sunetul venind din dreapta, din direcția ta, Peter.

— Iar mie mi s-a părut că tu ai vorbit.

— Am auzit și noi, se auzi din difuzoare vocea Rechinului. Credeam că e o păcăleală.

— Nici gînd.

— Lasoloc.

Le era imposibil să determine direcția din care venea misteriosul cuvînt.

— Întoarceți-vă pe navă ! le ceru Rechinul. Mai știi ce vi se poate-ntîmpla !

— Trebuie să clarificăm mai întîi ce-i cu acest „lasoloc".

— Lasoloc... lasoloc... lasoloc, răsună cuvîntul de trei ori la rînd. E drept că sunetul scăzu în intensitate, dar pronunția fusese accentuată, într-un mod curios, silabă cu silabă.

— N-am chef de glumă, zise Peter, dar sunetul provine parcă de la o ființă miniaturală, cu glas foarte puternic.

— Auzi, Roșcovanule ! spuse Harlin în microfon. Piticul tău își face simțită prezența.

Răspunsul se reduse la un mirîit.

— Hai, nu glumesc, insistă Peter. Vino și tu să ne-ajuți.

Roșcovanul nu se lăsă mult rugat. Intrînd, auzi din nou misterioasa voce :

— Lasoloc... la-so-loc... laa-soo-loooc.

Ultima oară cuvîntul răsună prelung, ca un ecou îndepărtat.

— Abia acum s-a convins Roșcovanul că nu fusese victima unei farse.

— Băieți, își dădu părerea și el, cuvîntul se aude stereofonic, din toate părțile. Pare că însăși cupola vorbește.

— Tocmai asta-i problema.

Cercetară cu diferite aparate toți pereții, toate instalațiile, fără să dea de urma izvorului sonor. Conectară și radiolocatorul de pe „Urania"-3, încercînd să descopere vreo influență cosmică în apariția fenomenului, dar nu aflară nimic în plus.

Încercarea de a găsi sursa sonoră avusese totuși un rezultat și încă unul de loc neglijabil. Roșcovanul descoperi că peretele, în aparență compact, era alcătuit dintr-un sistem de fotocelule, care furnizau energia electrică necesară navei.

Descoperirea constitui o surpriză și pe Pămînt.

— Dragul meu, i se adresă Roșcovanului bătrînul Croa, caută-l cu perseverență pe piticul tău și, chiar de nu-l vei găsi, pe parcurs poți întîlni lucruri excepționale, care să ne revoluționeze cunoștințele. În privința acestui „lasoloc", opinia noastră, a celor de aici, este că izvorul sonor se află în cupolă, dar nu e lipsit de interes să cercetați și spațiul înconjurător.

— Am încercat, dar n-am găsit nimic, nici o urmă care să explice fenomenul.

— Nu vă mulțumiți cu primul rezultat negativ.

— Ai vreo bănuială ?

— Nu-i exclus să fie semnalul unei instalații automate, care previne cosmonauții asupra unei primejdii.

— Nu ne-am gîndit la posibilitatea asta, mărturisi Onor.

Deși nu exista nici un pericol iminent, radarul fusese pus în funcțiune, pentru a nu fi luați prin surprindere de un eveniment neprevăzut. Numai Peter nu se sinchisea de acel „Iasoloc" ; se îndrăgostise de un aparat și de cîte ori se afla în cupolă îl studia, se ocupa numai de acela. Ceilalți se apucaseră să-l tachineze, el însă nu-i băga în seamă. Adeseori trecea și singur în cupolă, lucrînd ore în șir fără să scoată o vorbă. Din difuzoare îl auzeau cel mult fredonînd niște cîntece străvechi.

O vreme nu s-a întîmplat nimic. Trecuse mai bine de o săptămînă cînd, pe neașteptate, Otmar observă licăriri pe ecranul locatorului.

— Harlin, uită-te și tu ! își strigă Otmar colegul.

Undele întîlniseră în cale un obiect aflat la o distanță de 1,5 milioane kilometri de cosmonavă.

În timp ce Otmar urmări fenomenul pe ecran, Harlin îndreptă telescopul în direcția dată și fotografie de cîteva ori zona respectivă. Îl anunță și pe Onor, care, împreună cu Peter, se afla în cupolă.

— Dinspre constelația Balanței, radarul indică prezența unui corp de formă neregulată.

— Ne întoarcem imediat, îi răspunse Onor.

Măsurătorile arătau că obiectul sau norul de meteoriți se apropia vertiginos de ei. Pe ecran se distingea deocamdată doar o pată diformă, strălucitoare și nici fotografiile nu spuneau mai mult.

— Asta să fi însemnat „Iasoloc"-ul vostru din cupolă ? întrebă Roșcovanul.

Întrebarea rămase fără răspuns. Trebuiau să calculeze urgent dacă nu-i amenința pericolul ciocnirii. Viteza relativă dintre nor și navă era de 40,8 kilometri pe secundă. Era o viteză în condițiile căreia ciocnirea cu un meteorit de numai un gram ar fi provocat navei avarii ireparabile.

Continuînd urmărirea telescopică, n-au identificat însă nici un izvor de lumină punctiform ; or, dacă se apropia un nor de meteoriți, acest lucru ar fi fost obligatoriu.

Harlin făcu analiza spectroscopică a fenomenului.

— Norul e alcătuit din plasmă, nu din meteoriți, comunică el, întorcîndu-se din laborator.

— Sîntem pur și simplu norocoși ! rîse ușurat Onor, care recunoscuse primul însemnătatea constatării.

— Nu există nici un pericol ? îl întrebă Rechinul.

— Pericol nu există, ba mai mult, vom fi primii cosmonauți care cercetează de la o distanță atît de mică acest produs caracteristic al erupțiilor solare.

Onor, ajutat de Harlin, se apucă să calculeze viteza norului raportată la Soare și să-i reprezinte traiectoria. Se confirmă presupunerea că norul plasmatic era rezultatul unei erupții solare. Traiectoria prelungită în sensul opus deplasării întîlnea în cale Soarele, iar din viteză rezulta coincidența cu o erupție înregistrată cu puțin în urmă. Arcul traiectoriei arăta de asemenea că nu exista primejdia întîlnirii, norul trecînd alături de ei la cîteva mii de kilometri.

Deși încordarea slăbise, continuau să creadă că misteriosul „Iasoloc", într-un fel sau altul, era în legătură cu norul plasmatic.

Ce-i drept, glasul curios dispăruse, nu se mai repetase, dar puseseră acest lucru pe seama faptului că și instrumentele cupolei constataseră trecerea pericolului. Roșcovanul fusese singurul care făcu opinie separată, explicația părîndu-i-se simplistă.

— Caută-ți piticii, îl tachinară ceilalți, în frunte cu Rechinul. Caută-i cu curaj !

Roșcovanul nu se dădu bătut. Peter i se alătură și-l ajută în felul său calm, liniștit.

Timpul le dădu dreptate.

Norul plasmatic trecuse de ei, cînd în cupolă răsună iar :

— Lasoloc.

Ironia soartei făcuse ca în cupolă să se găsească atunci doar Onor și Harlin ; Roșcovanul dormea. Îl treziră și reluară investigațiile, de astă dată cu forțe unite și fără șicane.

Între timp, profesorul Croa dăduse curiosul cuvînt spre analiză unui centru de calcul. Rezultatul fusese extrem de ciudat, în multe privințe chiar ridicol, dar, în fond, calculatoarele nu dăduseră explicații acceptabile nici din punct de vedere fonetic, nici din alte puncte de vedere.

Tălmăcirile sunau astfel :

— Ridică-te în aer !

— Slobozește aerul !

— Păstrează aerul !

Sau :

— Las-o locului !

— Stimează locul !

— Lasă laptele la covăsit !

Să se prăpădească de rîs ascultîndu-le. Dar, oricît de caraghioase păreau aceste tălmăciri, programară cuvîntul și calculatorul de pe navă. Sperau să se apropie totuși de sensul ascuns al „lasoloc"-ului.

Otmar programă și traducerile primite, pentru ca mașina să determine, pe cît posibil, nu numai înțelesul, ci și caracteristicile fonetice ale cuvîntului. Calculatorul preciză însă doar faptul că sunetul este de origine biologică, fiziologică, modul înregistrării fiind necunoscut în tehnica terestră.

— E totuși ceva, constată Harlin. Rezultă că „lasoloc" a fost pronunțat de o ființă vie, iar noi am auzit o înregistrare mecanică, făcută într-un mod necunoscut.

Atunci s-a produs ceva surprinzător : Otmar apăsă butonul de pornire al calculatorului și, părîndu-i-se că mașina nu s-a conectat, mai apăsă o dată. La comanda repetată, din difuzoare răsună următorul cuvînt :

— Colosal ! Colosal !

Se priviră consternați.

— Iată dezlegarea „lasoloc"-ului ! exclamă Otmar. Din greșeală, am repetat comanda, iar mașina ne-a derulat invers cuvîntul programat și ne-a dezvăluit că „lasoloc" ne-i altceva decît „colosal" pe dos.

După atîtea încercări neizbutite, dezlegarea aceasta atît de simplă li se părea absurdă.

— Dar cine a pronunțat totuși cuvîntul ? întrebă Harlin

— De pildă și tu, îi răspunse Onor.

— Eu ?!

— Da, dragul meu. Primul cuvînt pe care l-ai rostit intrînd în cupolă a fost : colosal !

— Același lucru l-am spus și eu, zise Otmar.

Misteriosul „lasoloc" se dovedi într-adevăr ecoul înregistrării inverse a exclamației lor. Se puneau însă și alte întrebări : cum se făcuse înregistrarea ? De ce răsuna cuvîntul la intervale stabilite cu totul arbitrar ? De ce fusese înregistrat invers ?

Roșcovanul era satisfăcut că, în loc să-l tachineze pentru pasiunea de care dăduse dovadă în căutarea „piticului", colegii săi doreau să-i afle ideile privind investigarea pe mai departe a sursei sonore.

— Vă propun să verificați cîteva presupuneri de-ale mele, începu el. În primul rînd : a auzit careva dintre voi cuvîntul cînd se afla aproape de boltă ?

Fără excepție, răspunsurile au fost negative.

— În al doilea rînd : a răsunat vreodată cuvîntul în momentul în care stăteați nemișcați ?

Aici răspunsurile erau nesigure, părîndu-li-se că de fiecare dată cineva se afla în mișcare.

— O clipă, interveni Onor, cuvîntul l-am auzit eu prima oară. Să încerc reconstituirea momentului. Îmi amintesc precis ; cu mine erau Horlin și Peter.

— Da, asta am reținut-o cu toții. Amintește-ți însă în ce loc te aflai atunci.

— Stăteam lîngă instalația centrală. Pornisem tocmai să verific un cablu de culoare roșie.

— Atunci a răsunat cuvîntul ?

— Da, trecuseră vreo două-trei secunde de cînd mergeam. Crezînd că mă strigă Harlin, m-am oprit.

— Tu unde te aflai ? îl întrebă Roșcovanul pe tînărul astronom.

— Eu eram cocoțat pe instalația centrală. Nu știam ce vrea Onor de la mine pentru că eu n-auzisem nimic. Credeam că Peter a spus ceva sau că Onor avea halucinații.

— Ne-am și contrazis pe chestia asta, adăugă Onor.

— Și în timpul discuției ai coborît de pe instalație, nu-i așa ?

— Da.

— În regulă ! zise satisfăcut Roșcovanul.

— Ce rezultă totuși de aici ? se interesă Rechinul.

— Faptul că sunetul apare de fiecare dată indus.

— Cum așa ?

— Înainte de a răspunde vreau să mai aflu ceva. Unde aveați microfoanele, Onor, la gît sau la centură ?

— La gît.

— Totul e limpede, încheie Roșcovanul.

— Poate pentru tine, se supără Rechinul.

— Să vă explic : cred că sunetul are la bază fenomenul inducției și răsună din amplificatoare ori de cîte ori cineva se mișcă în fața instalației. Presupun că inducția este produsă de microfoanele agățate de gît. Unde ar putea fi ascunse amplificatoarele ? Evident că tocmai în instalația centrală.

Explicația părea logică și nici unul dintre ei n-avea argumente s-o combată.

— Poftiți și verificați presupunerea, le ceru Roșcovanul.

Încercările confirmară pe deplin ipoteza: „Iasoloc" răsună ori de cîte ori se apropiau și se depărtau cu microfonul la gît de instalația centrală. Peter însă, cu microfonul la centură, se apropia și se depărta fără succes de instalație, sunetul nu apărea la nici una dintre încercările lui. Dovezile erau elocvente. Rămăsese de determinat unde anume, în ce parte a instalației se afla aparatura de înregistrare și amplificare a sunetului.

Rechinul își asumă conducerea muncii de investigare. Scoase o folie metalică respectabilă, cu care acoperi cînd o parte, cînd alta a instalației. Încerca să găsească locul pe care ecranîndu-l împiedica producerea inducției. Detectă destul de greu o aparatură complexă din centrul instalației a cărei ecranare anula sunetul. Reduse treptat dimensiunile foliei și se opri la un globuleț strălucitor, asemenea unei gămălii de ac. Acoperindu-l cu un căpăcel, sunetul dispăru definitiv.

Nu le veni ușor să afle principiile de funcționare a globulețului. Nici Roșcovanul nu reuși de astă dată. Punctul de vedere al lui Otmar părea cel mai plauzibil. El era de părere că funcția de înregistrare-amplificare a globului tranzistorizat se găsea în strînsă legătură cu pereții cupolei, și anume: undele sonore stîrneau în celulele energetice din pereți oscilații electromagnetice, care se propagau spre centrul construcției, unde, concentrați la maximum, bombardau minusculul glob, determinînd aranjarea moleculelor într-o nouă ordine, odată cu fixarea „imaginii electromagnetice" a sunetului.

— Dar cum rămîne cu redarea, cu amplificarea? întrebă Onor.

— Se produce în același mod, numai că invers. Pe baza inducției, globulețul emite unde electromagnetice care se lovesc de pereții cupolei, stîrnind în celule unde sonore.

— Tot ce se poate, dădu din cap Onor. Așa s-ar explica și caracterul stereofonic al sunetului.

— Cum îți explici însă inversarea înregistrării și redării? întrebă Roșcovanul. Mărturisesc sincer că asta mă preocupă în cel mai înalt grad.

Otmar dădu neputincios din umeri.

— Ipoteze ar fi multe, zise Onor. Dar nu e posibil să găsim aici explicația fiecărui fenomen. Să le lăsăm de lucru și colegilor de pe Pămînt.

PARTEA a IV-a

SPECTRE PE PEREȚI

Trecuseră săptămîni de cînd „Urania"-3 evolua împreună cu „sicriul cosmic". Ajunseseră în punctul cel mai apropiat al orbitei față de Soare, de care îi despărțeau o sută de milioane de kilometri și, în scurt timp, în drum spre casă trebuiau să depășească planeta Venus, străbătînd conul de umbră al acesteia.

Cosmonava se pierdea tot mai mult în noaptea oarbă, înconjurată pentru prima oară de la începutul călătoriei de un întuneric deplin.

În cupolă mijea totuşi o lumină enigmatică izvorîtă parcă din pereţi. Pe timpul traversării conului de umbră suspendară munca de cercetare, doar Peter insistase să-şi continue activitatea.

Pătrunseseră de-a binelea în zona întunecată cînd din difuzoare se auzi glasul speriat al lui Peter :

— Să vină cineva în cupolă !

— Ce s-a întîmplat ? îl întrebă Roşcovanul.

— Cel care vine să aducă un aparat de fotografiat în culori.

— Ce să aducă ?

— Un aparat încărcat cu film color.

— Bine, pornim într-o clipă, îi răspunse Roşcovanul.

Îmbrăcîndu-şi repede scafandrele, Roşcovanul şi Rechinul trecură în cupolă. Pe o porţiune dreptunghiulară a peretelui li se înfăţişa un fenomen uimitor. Cei doi avură impresia că au nimerit într-un cinematograf. Pe o suprafaţă translucidă de aproximativ un metru pătrat au apărut pete strălucitoare de diferite culori, printre care se reliefa cu destulă claritate o figură omenească ce-i fixa parcă din exteriorul cupolei.

Rechinul filmă imaginea din toate unghiurile posibile, zorindu-se pentru ca nu cumva totul să dispară. Terminînd rola se întoarse în laborator pentru a developa filmul. În cupolă îl înlocui Otmar.

— Ştiţi unde am mai văzut universul acesta de culori ? îi întrebă emoţionat. În străvechile temple abisiniene. Acolo sînt dominante nuanţele atît de diferite ale verdelui cu conturul formelor sugerat în roşu.

N-au admirat însă mult timp spectacolul pentru că, odată cu ieşirea navei din conul de umbră, lumina Soarelui inundă cupola, iar petele de culoare şi figura omenească dispărură. Peter se apropie de locul unde li se arătase fenomenul, pipăi peretele, îndreptă razele reflectorului său pe porţiunea respectivă, dar nu văzu nimic ieşit din comun.

Se întoarseră la bordul navei. Rechinul terminase de developat filmul care dovedea elocvent că nu fuseseră pradă halucinaţiei, că imaginea apăruse în mod real.

— Spectre pe pereţi ! spuse Peter copleşit încă de trăirea evenimentului.

— Bănuiesc în ce constă explicaţia, li se adresă Otmar.

S-au strîns cu toţii în jurul tînărului cu ochi negri.

— Trebuie să fie inversul efectului Hallwachs, începu Otmar.

— Ce legătură poate să fie între fotocelulă şi imaginea asta ? întrebă Roşcovanul.

— Iată la ce mă gîndesc. Ştiţi că sub acţiunea luminii anumite metale eliberează electroni. Dacă, de pildă, supunem luminii roşii un astfel de metal, mărind încontinuu intensitatea luminii, sporeşte doar numărul electronilor eliberaţi, dar nu şi energia acestora. Dacă în schimb iluminăm metalul cu aceeaşi intensitate, dar cu unde tot mai scurte, creşte energia electronilor.

— Asta-i efectul Hallwachs, spuse Harlin. Potrivit acestuia, energia electronilor eliberaţi este determinată de culoarea luminii.

— Aici însă am avut prilejul să asistăm la inversul acestui efect.

Lumina Soarelui conține toate culorile, ceea ce determină eliberarea unor electroni de diferite energii.

— Dragul meu, clătină din cap Roșcovanul, mi se pare că depui eforturi zadarnice. Supozițiile tale nu explică apariția petelor de culoare.

Tînărul din Kurdistan nu-l băgă în seamă :

— Imaginați-vă un filtru care permite numai electronilor de o anumită energie să se strecoare prin el.

— Ei și ?

— Acești electroni sînt reflectați de o placă determinînd apariția fenomenelor luminoase, în funcție de energia lor inițială.

Explicația prezenta interes, dar nu căzură de acord asupra ei.

— Cu logica asta, spuse Roșcovanul, poți să descoperi și un nou sistem de televiziune în culori. N-ai decît să obții o pînză impregnată, care sub acțiunea electronilor de diferite energii să emită raze de diferite culori. Nu vei avea nevoie nici de tuburi electronice, nici de altceva. Un simplu vîrf de ac va fi în stare să îndeplinească rolul sursei de electroni...

— Așa și este, îi replică Otmar. Ar trebui să descopăr numai compoziția care să asigure pînzei calitățile amintite. Compoziția asta este cunoscută, probabil, de către constructorii navei străine.

— Cert este, adăugă Rechinul, că imaginea a apărut în timpul eclipsei și a dispărut cînd lumina soarelui a inundat iarăși cupola. Peter a lucrat singur pe întuneric și numai reflectorul lui a provocat fenomenul. Altfel de ce nu l-am văzut mai înainte și de ce nu-l vedem acum ?

Întrebarea rămase fără răspuns. Trebuiau să accepte că întîlniseră încă unul dintre numeroasele fenomene care își așteptau elucidarea deplină abia printr-o muncă aprofundată de cercetare pe Pămînt. Se aflau la bordul unei astronave unde nu dispuneau de prea mult timp pentru detalii. Dimpotrivă, timpul îi zorea, punîndu-le noi și noi probleme. Ori de cîte ori treceau în „sicriul cosmic" găseau mereu alte elemente care pînă atunci le scăpaseră atenției. Simplă în aparență, cupola se dovedi excepțional dotată din punct de vedere științific...

Descoperirea cu cele mai multe complicații au făcut-o însă după depășirea planetei Venus. Eroul acestei întîmplări fusese Harlin, care, fără să vrea, primejduise viața colegilor săi.

În cupolă, lîngă ușa ecluzei, se găsea o manetă abia vizibilă. De cîteva ori se opriseră s-o cerceteze, dar mereu fără rezultate. Nu voiau s-o atingă înainte de a-i clarifica rostul, de a ști ce instalații pune sau scoate din funcțiune.

Într-o zi Harlin și Peter trecură în cupolă. Ceilalți rămăseseră la bordul „Uraniei" : Roșcovanul și Otmar dormeau, iar Rechinul, secundat de Onor, făcea de cart.

— Am sosit... abia începu să raporteze Peter, că obiectele lăsate liber în navă se prăbușiră ; Rechinul și Onor se treziră proiectați într-un perete, iar cordoanele de care se serveau pentru a-și ușura deplasarea în cabină se rupseră.

Rechinul nu-și pierdu prezența de spirit și, făcînd un efort aproape supraomenesc, se ridică la tabloul de comandă. Verifică în primul rînd aparatele de bord, gîndindu-se că, din cine știe ce motiv, porniseră motoarele navei. Aparatele nu indicau însă nimic suspect și nu se auzea nici zgomotul caracteristic al propulsoarelor.

Lui Onor, ca astronom, în primul rînd, îi trecuse prin minte că în mod inexplicabil nimeriseră brusc în apropierea unui urias corp ceresc, care le-a cauzat instantaneu creșterea fantastică a greutății. Învingîndu-și greața și amețeala, se apropie cu greu de ecranul radarului și controlă spațiul înconjurător. Nu găsi nimic care să justifice situația înspăimîntătoare.

— Verifică rotirea navei ! îi strigă disperat Rechinul.

— Nu ne rotim, îi răspunse Onor, poziția stelelor e neschimbată.

Din cupolă îi întrebă atunci și Peter :

— Ce naiba v-a apucat, ce faceți acolo ?

— Nimic, îi răspunse Rechinul. Nu știm ce s-a-ntîmplat.

— Sînt la podea. Abia mă mișc.

— Gravitația crește și la noi.

— De ce am schimbat direcția ?

— N-am schimbat-o. Evoluăm pe traiectoria inițială.

— Am o greutate de cel puțin o sută cincizeci de kilograme. Am căzut ca un sac și nici nu mă pot ridica.

— Harlin ! Ce-i cu Harlin ?

— El zace lîngă ușa ecluzei și geme. Acum își schimbă poziția !

— Sînt aici, se auzi glasul lui Harlin. Am căzut pe umeri și mi-am lovit capul.

— Nu v-ați atins de ceva ? îi întrebă Onor. Gravitația ne atrage în direcția voastră.

— Iar noi sîntem atrași spre voi.

Rechinul și Onor se priviră contrariați. Li se părea o absurditate fizică apariția în cele două nave a unor cîmpuri gravitaționale de sens contrar. Între timp forțele de atracție creșteau. Se simțeau insuportabil de grei. Roșcovanul și Otmar căzuseră și ei din pat : cedaseră și chingile lor de siguranță.

Harlin, revenindu-și, încercă să se ridice.

— Păstrați-vă calmul ! bolborosi el de cîteva ori.

— Gravitația crește mereu, a și atins 4 g, spuse Rechinul.

— Mie îmi curge sîngele din nas, adăugă Onor.

— Păstrați-vă calmul ! îi încurajă tot mai stăpîn pe sine Harlin. Se ridică anevoie, în picioare, se sprijini de ușa ecluzei, apucă maneta și, cu un suprem efort, o împinse în poziția inițială. Se auzi doar un pocnet surd și atît.

— Acele gravimetrelor s-au stabilizat ! observă imediat Rechinul. Ba chiar se retrag !

Formidabila forță gravitațională dispăru treptat, dar la fel de *repede cum apăruse ; Harlin și Peter se întoarseră la bordul navei,* unde ceilalți își tratau contuziile. Otmar avea o rană pe frunte.

— Arăt ca moșu-meu, zise privindu-se în oglindă.

— Lasă că-ți stă bine, îl consolă Roșcovanul.

— Hai să vedem ce s-a petrecut în fond, le propuse Rechinul.

— Eu sînt de vină, îi răspunse îndată Harlin.

— De ce tu ? Nu pricep.

— Vă amintiți de maneta de lîngă ecluză, continuă Harlin.

— Da.

— I-am schimbat din greșeală poziția. De acolo ni s-a tras *tot necazul. După ce-am intrat cu Peter în cupolă, am vrut să trag* chepengul, dar n-a funcționat zăvorul. Încercînd să-l forțez, m-am sprijinit de manetă, fără să observ că i-am schimbat poziția. În clipa următoare m-am prăbușit.

— Bine că ți-ai revenit la vreme, hîrîi Onor, care avea nările astupate din pricina loviturii.

— În cădere mă și gîndisem că, trăgînd maneta, am pornit propulsoarele „sicriului cosmic".

— Spre norocul nostru, nu s-a întîmplat așa, spuse Rechinul.

— Dar ce s-o fi întîmplat totuși ? insistă Roșcovanul.

— Totul a pornit de la Harlin, care a modificat poziția manetei. Instantaneu, în ambele nave s-au creat cîmpuri gravifice, cu centrul în partea inferioară, de sub cupolă, a navei.

— Ar trebui s-o cercetăm *radioscopic, propuse Harlin.*

Imaginea arăta însă doar conturul unei masive instalații circulare, fără să permită observarea detaliilor.

— Le mai rămăsese să măsoare masa epavei. Rechinul porni propulsoarele. „Urania" acceleră și frînă navele legate între ele ; în felul acesta calculă masa „sicriului cosmic". În raport cu dimensiunile epavei, cifra obținută era exagerat de mare : 2 500 de tone.

Toate încercările evidențiaseră că înainte de aterizare le era imposibil să depășească stadiul prezumțiilor.

„Urania"-3 se apropia tot mai mult de Terra cînd Peter începu să se comporte inexplicabil. Avusese și înainte obiceiul de a se retrage din mijlocul colegilor, acum însă abia mai stătea printre ei; se ghemuia în cabina lui, se refugia în cupolă sau într-un colț ascuns al navei și gesticula, mormăia cuvinte lipsite de sens.

La început, fiind cu toții preocupați de treburile lor, nu băgaseră de seamă ce se petrece cu el. Îi cuprinse îngrijorarea abia cînd au observat că tînărul cosmonaut slăbea tot mai mult. Obrazul plin, rotund i se scofîlcise, pielea albă, catifelată i se îngălbenise, semănînd cu pergamentul.

Degeaba îl întrebau ce-l supără; ori nu le răspundea, ori le spunea scurt că se simte bine. Altfel, își îndeplinea obligațiile, ba chiar rămînea în cupolă mai mult decît trebuia. Era de nedespărțit de instalația centrală, căreia îi întocmise schița amănunțită pentru a o studia și în timpul său de odihnă.

Îi preocupa îndeosebi aparatul ce amintea de magnetofoanele terestre. Pe discurile de diferite mărimi ale acestuia se găseau niște benzi. Nu se vedeau însă nicăieri difuzoare sau instalații de amplificare. Deasupra aparatului se vedea doar un ecran parabolic înclinat în diagonală, ca un reflector.

La vremea cuvenită, profesorul Croa îi aprobase lui Peter să taie cincizeci de centimetri dintr-o bandă pentru a examina informațiile pe care le conține, iar el era tot timpul preocupat de această problemă. Presupunea că aparatul producea în ecranul parabolic un flux electromagnetic dirijat de codul imprimat pe benzi.

Onor era tot mai îngrijorat de starea sănătății lui Peter. Discutase în repetate rînduri cu tînărul fizician, încercînd să-l smulgă din starea aproape hipnotică în care ajunsese.

— În curînd vom fi acasă, îi spuse într-o zi, după ce terminară masa de prînz. Cred că și tu duci dorul Pămîntului. Mie cel puțin mi-ar prii grozav o pipă de tutun.

— Pămîntul ? îl întrebă Peter cu privirea răvășită.

— Ce bine m-aș simți acasă, tolănit în vechiul meu fotoliu și cu pipa aprinsă.

— Pămîntul a pierit.

Cei din jurul mesei încremeniră.

— Mai adineaori ni s-a comunicat că sîntem așteptați, continuă Onor. Ni se pregătește o primire triumfală.

— Pămîntul e pîrjolit, a ars. Nu mai există.

— Și tu ești așteptat. Bătrînul Croa s-a interesat special de lucrările tale.

— Soarele mistuiește totul. Cine se prăbușește în Soare e sortit pieirii. După o clipă adăugă: cincizeci de centimetri, asta-i tot.

Cosmonauții se priviră înspăimîntați. Îl iubeau cu toții pe Peter pentru firea lui blîndă, sinceră, francă și-i mustra conștiința că-i îngăduiseră să muncească pînă la completa epuizare. Fără să-și mărturisească, se temeau că Peter contractase o gravă schizofrenie cosmică, de care, ajungînd la vreme,s-ar fi putut vindeca doar pe Pămînt.

Onor așteptă ca Peter să treacă în cupolă și intră imediat în legătură cu centrul coordonator, cerînd legătura cu profesorul Croa.

În zona aceea, pe Pămînt abia crăpa de zori, dar vocea subțiată, bătrînească, atît de cunoscută a profesorului îi răspunse în zece minute.

— Ce s-a-ntîmplat, băieți ?

— S-a îmbolnăvit Peter.

— Ce are ? Suferă de vreo boală spațială ?

— Așa ni se pare, îi răspunse Onor, relatînd simptomele observate și ultima discuție.

Profesorul Croa îi căută neîntîrziat pe specialiștii centrului coordonator și, cu participarea lor, avu loc un consult prin spațiu. Unul dintre medici fu de părere să-l invite și pe Peter în apropierea microfonului, iar Onor să reia discuția cu el pornind de la cei „cincizeci de centimetri" ; socotea că starea psihică a tînărului fizician era în legătură cu aceasta.

Deși se codi, Peter le satisfăcu dorința și se întoarse la bord. Privirile continuau să-i fie rătăcite ; fața îi era brăzdată de cute adînci.

— Cincizeci de centimetri, spuneai ? începu Onor precaut. Ce-i cu centimetrii ăștia ?

— Nimic.

— Doar s-au prăbușit în Soare și-au ars.

— Voi sînteți cei cincizeci de centimetri. Niște invidioși și zgîrciți.

— Soarele pîrjolește totul, așa ziceai.

— Iar eu v-am furat ! zbieră Peter. V-am furat pe toți ! Și pe tine, și pe tine, pe fiecare dintre voi !

— Cu cincizeci de centimetri ?

— Nu, cu doi metri ! rise ironic Peter. Poftim, anunțați Pămîntul că în loc de cincizeci de centimetri am consumat doi metri de bandă.

— Bine-ai făcut, Peter ! răsună vocea lui Croa din difuzoare.

Fizicianul se zăpăci, dar privirea i se limpezi parcă, pe față i se înscrise un zîmbet copilăros...

— Consumă toată banda dacă socotești că-i necesar, continuă Croa. Cînd vei ajunge la vreo concluzie, să ne-o comunici și nouă.

— Bi-bine, se bîlbîi Peter.

— E foarte important să descifrăm cît mai repede toate înregistrările de pe benzi. Pînă atunci stagnează toate cercetările noastre.

— Peste cîteva zile voi fi în măsură să vă comunic concluziile la care am ajuns.

— Aștept aceste concluzii, dragul meu.

În curînd Peter își reveni complet. Se întoarse în cupolă, lîngă aparatele lui, și, așezat sub ecranul parabolic, derula ore în șir benzile. Uneori își legăna capul, alteori bătea darabana de parcă auzea o melodie și-i urmărea ritmul. Părea mai calm și, întors la bordul navei, intra tot mai des în vorbă cu ceilalți. Într-o zi avu chef chiar de glume, iar drept „victimă" îl alese, ca de obicei, pe Roșcovan.

— E-o curată nebunie ! izbucni iritat Roșcovanul din cabina sa, după orele de odihnă ; părea chinuit, epuizat.

— Ce-ai visat iarăși ? îl întrebă Rechinul.

— Nu rîdeți, am visat povestea aia idioată a lui Peter.

— Că te-ai prăbușit în Soare ?

— În Soare sau în altă parte, nu mai știu, iar navei, supusă unei radiații îngrozitoare, i-a explodat combustibilul...

— Şi, odată cu explozia, te-ai trezit.
— Măcar de-ar fi fost aşa ! Dimpotrivă, am visat în continuare.
— Ai evoluat în chip de pulbere cosmică, nu-i aşa ? rîse Harlin.
— Ce-i drept, evoluam, numai că împreună cu voi. Explozia n-a distrus cabina de comandă, care, desprinzîndu-se de rest, zbura, fără combustibil, pe o orbită nouă, necunoscută.
— „Sicriul cosmic", mormăi Harlin indispus.
Peter asistase şi el la discuţie, fără să-l întrerupă pe Roşcovan. Cînd ceilalţi se liniştiră, îl întrebă totuşi :
— Ai visat într-adevăr toate astea ?
— Aşa cum ai auzit.
— Te întreb foarte serios.
— Şi eu îţi spun foarte serios.
— Atunci am reuşit să descifrez benzile ! exclamă Peter cu faţa radiind de bucurie.
Peter conectase, de fapt, cu ajutorul unui mecanism de translaţie, una dintre benzi, la aparatul său producător de biocurenţi. Rezultatul experienţei fusese surprinzător şi totodată convingător. Visul Roşcovanului corespundea literalmente conţinutului benzii descifrate iniţial de Peter.
— Cum ai reuşit totuşi ? insistă Rechinul. Nu-nţeleg.
— Ecranul parabolic e un fel de difuzor. Numai că emite nu unde sonore, ci biocurenţi, ca şi maşinăria mea primitivă. În consecinţă, cînd creierul se plasează în focarul ecranului, acesta determină apariţia în organism a unei rezonanţe, ce se transformă apoi într-un proces cerebral.
Spusele lui Peter păreau de necrezut, dar trebuiau să-i dea dreptate. Repetară experienţa şi verificară diferitele aspecte ale problemei, pentru a transmite centrului coordonator informaţii cît mai exacte. Concluziile lui Peter fuseseră întru totul confirmate, iar Croa îi dădu dezlegarea să „intercepteze" fiecare bandă, iar versiunea inteligibilă s-o înregistreze la magnetofon.

PARTEA a V-a

BENZILE SE DESTAINUIE

PRIMA INREGISTRARE A LUI NOL

Ne-am încheiat cercetările în zona stelei albastre şi ne îndreptam spre următoarea noastră ţintă, spre steaua galbenă. Cunoştinţele de acasă ne-au fost confirmate pe parcurs : această stea face parte din familia aştrilor mai mici.
Ne aflam de mult în regiunea în care curbura spaţiului trebuia să fie determinată de steaua galbenă, dar influenţa celei albastre continua să se facă simţită. Zona în care-şi exercita atracţia cea dintîi părea a fi extrem de restrînsă. Am ajuns, în sfîrşit, în zona de echigravitaţie a celor două stele. De aici steaua albastră părea doar un punct, pe cînd stelei galbene i se profilase forma sferică. Am constatat cu surprindere creşterea considerabilă a densităţii materiei. În afara norului fin de particule elementare, această regiune este extrem de bogată în minusculi meteoriţi. Dacă întîmplător lumea stelei galbene e populată de fiinţe raţionale, care în

dezvoltarea lor au ajuns să stăpînească tehnica zborurilor cosmice, densitatea materiei înconjurătoare constituie pentru ei o piedică aproape de neînvins. Am fost nevoiți să reducem viteza navei pentru ca eventualele ciocniri cu corpusculii solizi să n-o avarieze. Călătoream spre steaua galbenă pe o traiectorie ce urma curbura spațiului, aflîndu-ne încă departe de regiunea în care evoluează planetele stelei, dar o densitate a materiei ca aici n-am mai întîlnit în nici una dintre călătoriile noastre.

Am hotărît să desfășurăm investigațiile în două direcții: noi șase în imediata apropiere a stelei galbene, iar alți șase, sub conducerea lui Teg, în zona planetelor întunecoase, lipsite de lumină proprie.

Steaua galbenă care-și revarsă razele și energia asupra acestor planete este mai mare și mai fierbinte decît astrul nostru central. Pesemne se găsește într-o perioadă timpurie a existenței sale. Dacă ritmul dezvoltării de aici a fost identic celui de la noi, vom găsi răspunsuri la multe probleme ale trecutului, se va confirma poate părerea savanților care susțin că nivelul unei lumi populate nu depinde în primul rînd de timp, ci de ritmul dezvoltării. E una dintre întrebările la care, în lipsa termenilor de comparație, n-am obținut încă un răspuns convingător.

Înaintînd spre steaua galbenă, am întîlnit fenomene tot mai ciudate; ne-am dat seama, de pildă, că echilibrul de radiație al astrului abia se formează. Din depărtare am observat doar schimbările de luminozitate, care pot ascunde cele mai variate fenomene fizice; aici, în apropiere, am constatat că erupțiile de la suprafață sînt însoțite de creșterea considerabilă a radiației. Energia lăuntrică a astrului rămîne în echilibru cu cea radiată numai prin aruncarea explozivă în spațiu a cantităților de energie acumulate.

Împreună cu steaua galbenă pulsează neliniștit întregul mediu înconjurător. Ce lume, ce viață să existe într-o ambianță cosmică atît de schimbătoare, atît de furtunoasă? Există oare ceva în stare să apere viața de aceste influențe distructive? Și, dacă există, cum arată, în ce chip se transformă ființele pe care le ocrotește? Sînt tot atîtea întrebări la care dorim cît mai grabnic un răspuns.

Ajungînd în apropierea planetelor, Teg le-a ales pe cele mai mici, care au o lumină roz-pală și un înveliș albăstrui. Ei, șase, au trecut în racheta de explorări, începîndu-și operațiile de recunoaștere, iar noi ne-am continuat drumul. Nava principală era suficient de rezistentă ca să ne apropiem mai mult de steaua galbenă care, în ciuda comportării ei neliniștite, vădește atîtea trăsături comune cu astrul nostru central.

Instrumentele de bord indicau totuși prezența tot mai amenințătoare a unui flux de particule cu energii extrem de mari. Deși cunoșteam bine proprietățile radiației cosmice, n-am presupus că o sursă de particule cu mari energii poate fi și o stea asemănătoare cu astrul nostru. De aici a provenit catastrofa.

Pereții cabinei de comandă ne ofereau o securitate deplină, dar n-am luat în considerare efectele radiației asupra combusti-

bilului. Nu ne puneam nici o problemă în legătură cu combustibilul păstrat în rezervoare separate, pe elemente constitutive, trebuia să ne gîndim însă la procesele posibile din propulsoare, unde combustibilul se găsea amestecat.

La suprafața stelei s-a produs în mod brusc o erupție puternică, însoțită de creșterea imensă a radiației particulelor elementare. Nu cunoșteam durata fenomenului și speram ca revărsarea asta intensă de energie să înceteze repede. Dar pata luminoasă creștea pe suprafața astrului, exploziile ținîndu-se lanț.

Ne găseam într-o zonă periculoasă, perpendiculară pe erupție, radiația prăbușindu-se direct asupra noastră. Soluția cea mai rațională părea să fie conectarea propulsoarelor la capacitatea maximă și părăsirea grabnică a regiunii. Împotriva acestei soluții pleda faptul că alimentarea propulsoarelor cu combustibilul din rezervoarele separate mărea primejdia unei reacții în lanț, care ne-ar fi nimicit într-o clipă.

N-am apucat să cîntărim toate probabilitățile cînd în corpul astrului galben s-a produs o nouă erupție, mai puternică decît cele precedente, nava fiind zguduită concomitent de o explozie teribilă. Ni se înfățișa o priveliște înspăimîntătoare: propulsoarele și rezervoarele de combustibil se despărțiseră de cabina de comandă și se îndepărtau independent în spațiu. Distanța dintre noi creștea văzînd cu ochii și n-aveam nici o posibilitate de a interveni în evoluția rămășițelor navei pe orbita determinată de legile astrului galben. Nu ne-a fost greu să stabilim acest lucru.

După ce ne-am edificat asupra situației în care ne aflam, am început să transmitem semnale de alarmă, sperînd că Teg și ai lui le vor sesiza. N-am primit însă nici un răspuns.

PRIMA ÎNREGISTRARE A LUI TEG

Nava principală sub comanda lui Nol explorează împrejurimile stelei galbene, pe cînd ținta cercetărilor noastre este planeta albastră, unde condițiile fizice, probabil, sînt propice și organismului nostru. Am remarcat de la bun început centura de radiații ce o înconjură, constituind un excelent scut împotriva razelor cosmice. Depășind această centură, ne-am plasat pe o orbită circulară în jurul planetei pentru a o cerceta din zbor înainte de a descinde.

Învelișul atmosferic este mult mai calm decît cel interplanetar. Energia absorbită în atmosferă determină totuși o turbulență de altă natură, formarea unor curenți de aer foarte puternici, a unui complex circuit gazos. Cauzele acestui circuit se găsesc, credem, în rotirea relativ rapidă a planetei în jurul axei sale și în denivelările accentuate ale suprafeței. Vînturile ce bat de la cei doi poli spre ecuator nu ating viteza de rotire a planetei, într-o emisferă fiind deviate spre dreapta, în cealaltă spre stînga. Agitația atmosferică este lesne de înțeles, dar, în comparație cu calmul lumii noastre, pare înfricoșătoare și neobișnuită. La aceeași înălțime, presiunea atmosferică de aici e mai mare decît cea de pe planeta noastră, gravitația fiind și ea mai mare.

O parte imensă a planetei este acoperită de lichide, pe țărmurile cărora am observat diferite viețuitoare, unele fixate în sol, altele în stare să se deplaseze, iar printre acestea din urmă și o

specie capabilă de gîndire rațională. Din multitudinea fenomenelor nu ni s-a cristalizat însă, de la bun început, imaginea acelor rînduieli care, potrivit noțiunilor noastre, ar constitui oglinda unei activități conștiente, superior organizate. Aceasta ne-a determinat să atribuim planetei albastre denumirea de **Planeta Contradicțiilor.**

Am observat nesfîrșite lanțuri muntoase și canale prelungi care brăzdează uscatul fără nici o regularitate. Doar ici-colo apar forme geometrice mai mari, net conturate. N-am întîlnit vreo dovadă că aceste ființe ar fi capabile să reproducă ceva similar pe alte planete. Ce reprezentări să-și fi format despre Univers cînd mijloacele de care dispun nu le permit să depășească stratul atmosferic gros ce-i înconjură ?

Instrumentele noastre au sesizat surprinzătoarea bogăție a radiației și codificarea semnalelor. Era prima dovadă că printre viețuitoarele planetei există ființe raționale care comunică între ele prin intermediul undelor artificiale. Însăși planeta emite tot felul de radiații naturale interferate cu sursele artificiale, codificate. Ne-am străduit să le diferențiem.

În formațiile albe ce plutesc în atmosferă se produc viguroase șocuri naturale, însoțite de manifestări luminoase. Sursele radiației artificiale se găsesc de regulă pe uscat. Ne-a surprins însă că nu sînt distribuite uniform, regiuni întinse fiind complet lipsite de ele. Dacă sursele de radiație indică concentrări de ființe raționale, înseamnă că o parte considerabilă a planetei este nepopulată.

Analiza semnalelor codificate ne-a dezvăluit că undele de bază transmit două tipuri de sisteme informaționale : primul — stîrnit de dispozitive mecanice, al doilea — provenit de la viețăți. Ambele constau din oscilații ale aerului.

Ne-au preocupat îndeosebi oscilațiile de origine biologică, pe care le-am descompus în treizeci de elemente constitutive. Acestea alcătuiesc de fapt întregul lor sistem informațional, oglindind o viață spirituală dezvoltată și diferențiată.

Cartografierea zonelor cu sisteme informaționale identice nu arată nici o regulă în repartizarea teritorială a acestora. Sursele care emit același sistem sînt de obicei limitate la o suprafață dată. Fenomenul însă nu este general. Contradicțiile delimitării și ale conexiunii sistemelor ni s-au părut atît de complexe încît nu le-am găsit nici o explicație.

Am recunoscut cu ușurință așezările de pe uscat. În partea întunecoasă a planetei sînt marcate de izvoare luminoase. Luminile punctiforme, mobile, probabil creații de natură tehnică, au o frecvență ridicată în zona așezărilor aglomerate, situate de regulă pe țărmul mărilor lichide sau în apropierea canalelor. Gazele fumigene ce se ridică în văzduh arată că ființele raționale valorifică intens căldura internă a planetei. Așezările tehnice se găsesc peste tot unde sursele de radiație sînt frecvente și lipsesc unde acestea sînt sporadice.

A DOUA ÎNREGISTRARE A LUI NOL

Știrile arată că semenii noștri s-au apropiat de planeta albastră. Teg se gîndise de la început la acest lucru, dar hotărîrea definitivă urma să fie luată abia după cercetarea celorlalte planete.

Din cauza exploziei, orbita noastră s-a modificat întrucîtva, din fericire însă, tocmai în direcția planetei albastre.

Radioemițătorul și tunul laser, comandate de calculatorul electronic, transmit în direcția planetei albastre elementele noastre orbitale, însoțite de semnale de alarmă. Sperăm ca semenii noștri să-și dea seama că ne aflăm în primejdie și că le solicităm ajutorul. Din ultima lor transmisie rezultă că nu au aflat încă de catastrofa care ne-a lovit. Îngrijorarea ne-a sporit, deoarece numai grupul lui Teg ne poate salva. Despărțiți prin abisuri interastrale, n-avem măcar nădejdea ca strigătul nostru de ajutor să fie remarcat de cei de-acasă.

Am ajuns la punctul cel mai apropiat de planeta albastră. Temerea că ne vom ciocni de ea s-a risipit ; cu prilejul exploziei, cabina de comandă în care ne aflăm și-a mărit viteza în suficientă măsură pentru a-i învinge forțele de atracție. Dar, deoarece în timpul unei revoluții complete a navei pe orbita ei forțată, planeta albastră ocolește exact de două ori steaua galbenă, pentru noi a sosit o lungă perioadă de așteptare. Semenii noștri nu ne-ar putea ajunge din urmă nici dacă între timp ar sesiza semnalele noastre. Trebuie să așteptăm deci o nouă apropiere de planetă.

A DOUA INREGISTRARE A LUI TEG

Cunoștințele dobîndite ne-ar fi permis să descindem pe planetă. Ne-am fixat la o zonă întinsă, muntoasă, cu delimitări precise ale uscatului. Plănuisem frînarea treptată în straturile dense ale atmosferei și coborîrea pe un platou. Dar nu ne-am putut realiza planurile.

Din nava principală au sosit semnale de alarmă ; trebuie să întrerupem explorările și să pornim în ajutorul lui Nol. Nu ne putem imagina ce s-a-ntîmplat cu ei, dar situația este, desigur, gravă de vreme ce semnalele de alarmă și coordonatele orbitei sînt transmise neîntrerupt.

Am încercat să intrăm în legătură cu ei, dar n-am reușit. Pesemne emițătoarele noastre sînt prea slabe în raport cu distanța ce ne desparte. Trebuie să așteptăm reducerea distanței dintre noi.

A TREIA INREGISTRARE A LUI NOL

Orbita noastră trece în apropierea celei de-a patra planete a stelei galbene . E mai mică decît planeta albastră. Are doi sateliți naturali de mărimi reduse, la fel cu milioanele de corpuri solide ce se mișcă în spațiul dintre a patra și a cincea planetă. Trecem iarăși într-o zonă de mare periculozitate.

Descifrarea celor cinci benzi durase trei zile. La început Peter nu rezista mai mult de o oră-două în focarul ecranului parabolic. După două ore cădea amețit de pe scaun. Totuși, în mod ciudat, munca devenea tot mai ușoară, iar a treia zi abia s-a mai resimțit din pricina translatării.

— Mai greu a fost pînă m-am obișnuit, le explică celorlalți. Se pare că organismul s-a acomodat cu situația.

— Lasă, nu te mai grozăvi ! îl moderă Onor.

— Credeți-mă, are asupra mea un efect de-a dreptul tonic.

— Te cred, dar — tonic-netonic — banda a şasea rămîne închisă. Înainte de a te apuca de traducere, ai nevoie să te odihneşti bine.

Peter protestă, ar fi vrut să ajungă cît mai curînd la capătul straniei istorii. Onor rămase însă neînduplecat. Luînd banda la el, îl sili pe Peter să treacă în cabina de odihnă.

ULTIMA BANDĂ

Ultima, cea de-a şasea bandă, era mai voluminoasă decît primele. Se deosebea de acestea şi prin faptul că fusese închisă cu grijă într-o cutie aparte, care părea dintr-un alt material. Apucîndu-se de treabă cu forţe înnoite, Peter se temuse ca nu cumva banda să fi fost codificată altfel. Teama însă i-a fost inutilă.

CEA DE-A TREIA ÎNREGISTRARE A LUI TEG

În sfîrşit, ceea ce nu ne-a reuşit la prima încercare s-a realizat acum cu succes : am descins pe planeta albastră. Noi cu ai săi se află în siguranţă pe orbita de parcare, ne-am întregit rezervele de combustibil şi acum, după o întrerupere îndelungată, ne putem încheia explorările. Împrejurimile planetei albastre s-au schimbat mult între timp : am găsit în jurul ei numeroşi sateliţi artificiali, care lipseau cu desăvîrşire cu prilejul primei apropieri. De aici am tras concluzia că fiinţele raţionale ce o populează sînt capabile de o dezvoltare rapidă.

Am coborît pe platoul ales iniţial, unde fiecare dintre noi s-a apucat de îndeplinirea propriului program.

A fost surprinzătoare varietatea formelor de viaţă ce ni s-au înfăţişat. Am întîlnit existenţa vieţii în atmosferă, pe uscat, în straturile adînci ale acestuia, ca şi în întinderile mari de apă. În această bogăţie a formelor de viaţă am încercat să descopăr şi antecedentele, calea dezvoltării în timp.

Viaţa poartă cu putere asupra ei amprenta gravitaţiei. Vieţuitoarele mai dezvoltate au aproape fără excepţie organismul construit pe nişte schelete solide, relativ rigide. Vieţuitoare asemănătoare nouă, lipsite de schelet au fost întîlnite numai în adîncul apelor ; aşa dar, nu-i exclus ca pe planetă să fi existat o perioadă în care viaţa s-a dezvoltat în oceanul lichid.

Toate semnele arată că viaţa a apărut de timpuriu, încă pe cînd planeta constituia arena schimbării rapide, furtunoase a condiţiilor cosmice. Imensa varietate a vieţuitoarelor este oglinda fidelă a acestor transformări. Presupun că de-a lungul timpului temperatura şi presiunea de la suprafaţă s-au schimbat considerabil, în apariţia formelor actuale de viaţă factorul hotărîtor fiind creşterea cantitativă a oxigenului. Cele mai multe vieţuitoare se hrănesc cu energia eliberată prin procesele de oxidare.

În privinţa asimilării energiei, fiinţele cele mai apropiate nouă sînt cele lipsite de mobilitate, legate de sol. Ele acoperă o parte imensă a uscatului. Nu-şi extrag oxigenul din atmosfera atît de bogată în acest element, oxigenul pur fiind tocmai produsul dezasimilării la ele. În menţinerea funcţiunilor vitale, fiinţele lipsite de

mobilitate asimilează energia radiantă a stelei centrale. Organismul lor este alcătuit din elementele atmosferei şi, într-o măsură mai mică, din cele ce se găsesc în sol.

Mi-am îndreptat atenţia spre fiinţele legate de sol, mai totdeauna verzi la culoare, pentru că viaţa de pe planetă se bazează, în ansamblu, pe ele. Fiinţele verzi constituie adevărate centre de energie. Sînt în stare să asimileze atît energia radiantă pură cît şi energia elementelor ce se sparg în atmosferă.

Am căutat cauzele care au întrerupt acest mod de dezvoltare a vieţii. Trebuie să fi intervenit un factor cosmic în dezvoltarea vieţuitoarelor verzi, ce asimilează atît de remarcabil energia, împiedicîndu-le să-şi lichideze fixitatea, să-şi dobîndească autonomia şi să se ridice la conştiinţa de sine. Dacă viaţa s-ar fi dezvoltat pe această cale, planeta albastră ar fi produs în mod necesar acele fiinţe superioare care, spre deosebire de cele întîlnite, s-ar fi asemănat cu noi în mult mai multe trăsături esenţiale.

Funcţiile vitale ale fiinţelor autonome, care dispun de mobilitate, se deosebesc fundamental de cele ale organismelor verzi. Fiinţele autonome pot fi împărţite în două categorii. Acelea care-şi asigură existenţa prin devorarea fiinţelor legate de sol fac parte din categoria paraziţilor direcţi. Ele dispun de un complicat aparat pentru zdrobirea şi măcinarea fiinţelor verzi, care sînt descompuse în organismul lor. Energia, mai ales de ardere, eliberată în procesul descompunerii le întreţine viaţa. Sînt deci paraziţi în adevăratul sens al cuvîntului.

Este aproape de neînţeles cum aceste fiinţe parazitare şi-au pierdut aproape în întregime capacitatea de asimilare a energiei radiante pure. Funcţiile lor vitale au creat organe extrem de complicate, inexistente la fiinţele verzi, care nu au trebuinţă de ele.

Unei alte categorii aparţin fiinţele ce reprezintă raţiunea acestei planete. Modul lor de viaţă se caracterizează prin parazitism indirect. Sînt şi mai puţin apte pentru asimilarea directă a energiei radiante. Îşi întreţin funcţiile vitale mai ales prin uciderea şi ingerarea paraziţilor direcţi. Se hrănesc îndeosebi cu acele fiinţe a căror construcţie organică se aseamănă foarte mult cu a lor. Mi-e greu să pricep, nu vreau să cred că un mecanism atît de complicat şi labil poate constitui baza dezvoltării superioare : nici paraziţii direcţi, nici cei indirecţi nu ar supravieţui fără existenţa fiinţelor verzi.

Parazitismul indirect supune organismul fiinţelor raţionale la eforturi formidabile. Nu asimilează complet compuşii bogaţi în energie pe care-i ingerează, organismul lor fiind năpădit, la rîndul lui, de şirul altor şi altor paraziţi. Viaţa lor constă dintr-o luptă permanentă pentru procurarea hranei, consumată în cantităţi mari. În condiţiile acestor eforturi extraordinare, trupul lor se uzează curînd, la o vîrstă care pentru indivizii noştri constituie doar perioada de început a vieţii.

Pare a fi o lege pe această planetă ca odată cu dezvoltarea, cu creşterea diferenţierii individul să fie tot mai puţin apt pentru a suporta vicisitudinile naturii, iar puterea lui de acomodare să scadă treptat. Schimbarea condiţiilor fizice în mediul înconjurător este suportată cel mai bine de vieţuitoarele lipsite de mobilitate, iar dintre cele autonome de acelea care pe planetă sînt socotite inferior dezvoltate. Izolate, fiinţele superioare ar pieri numaidecît.

Numai cercetarea minuțioasă a trecutului va lămuri cum de a fost posibil ca, în ciuda atîtor deficiențe și a unor schimbări atît de furtunoase, viața să se fi putut menține și să se fi dezvoltat atît de frenetic.

Planeta este înconjurată de rețeaua fină a liniilor de forță ale cîmpului magnetic, ființele cele mai dezvoltate sînt însă cel mai puțin receptive la perceperea fluxului magnetic. Toate schimbările ce se produc în condițiile atmosferice și în general în mediul înconjurător sînt semnalate din vreme prin numeroase fenomene fizice, dar mijloacele lor tehnice constată doar transformările produse.

Asupra planetei steaua galbenă își revarsă din belșug energia direct și indirect. Organismul ființelor superior dezvoltate nu este capabil să-și însușească nici energia radiantă, nici altă formă de energie existentă în atmosferă. În plus, elementele, grupările de elemente ce le alcătuiesc corpul nu sînt în stare nici de depozitarea surplusului de energie.

Contradicția cea mai flagrantă am găsit-o între ritmul intens al vieții și încetineala de necrezut a dezvoltării lor. Această situație e cauzată de slăbiciunile proceselor ereditare.

La ființele superioare, funcționarea organelor ereditare atinge perfecțiunea în aceea că urmașii sînt copia fidelă a înaintașilor; în afara caracterelor biologice și a unor predispoziții abia perceptibile; nu sînt însă în stare să transmită urmașilor nimic din cunoștințele dobîndite și din conștiința formată pe această bază. Așa se explică faptul că fiecare nou-născut trebuie să ia — începînd cu mișcările elementare și terminînd cu formarea celor mai complicate reprezentări în gîndire — totul de la capăt.

Am întîlnit nenumărate dovezi că ființe chiar dintre cele mai dezvoltate biologic și-au pierdut sau încă nici n-au dobîndit o conștiință socială. Am găsit o zonă în care un grup de făpturi raționale trăia în condițiile unei tehnici primitive; în zona respectivă am descoperit însă vestigiile unei civilizații înaintate fără ca ființele contemporane vizitei noastre să fi avut cea mai vagă idee despre predecesorii lor.

Lipsa capacității de transmitere ereditară a cunoștințelor dobîndite și a conștiinței sociale explică și deficiențele viziunii lor despre lume. Perspectiva temporală a concepțiilor pe care le au este limitată; din conexiunea grupărilor de fenomene ei consideră drept realitate doar pe acelea care sînt în curs de realizare; antecedentele, ca și consecințele scapă memoriei lor; de multe ori nici nu bănuiesc interdependența dintre ele. Precedentul reprezintă pentru ei trecutul, iar consecința — viitorul de nepătruns. Așadar, nu privesc fenomenele în conexiunea lor, ci le sesizează doar temporalitatea.

Pentru comunicarea gîndurilor li s-au dezvoltat organe aparte. Acestea pun în mișcare aerul, iar oscilațiile atmosferice sînt recepționate de alte organe specializate; gîndurile sînt descifrate din șirul semnalelor codificate. Este un sistem de comunicare greoi, susceptibil erorilor, dar, probabil, sînt nevoiți să-l folosească, fiind incapabili să perceapă direct toate oscilațiile electromagnetice.

Din această cauză, comunicarea cu ei a fost foarte dificilă. Am reușit să creăm unor indivizi acea stare care să le permită perceperea gîndurilor noastre numai după ce le-am paralizat voința,

capacitatea de acțiune. Le-am imitat în zadar oscilațiile sonore, n-au dat nici un semn că ne-ar înțelege. De regulă, au reacționat violent la aceste încercări, periclitîndu-ne chiar integritatea.

În ciuda duratei scurte a vieții, își petrec o bună parte a timpului într-o stare de inconștiență, de regulă în perioada întunecoasă a zilei. Numai după îndelungi cercetări ne-am dat seama că starea de inconștiență le este necesară, deoarece organismul lor elimină în acest răstimp reziduurile acumulate în stare de veghe.

Am reușit să stabilim fluxul de idei și cu indivizi aflați în inconștiență. Sînt însă extrem de irascibili, de-a dreptul dușmănoși cînd se trezesc. Faptul este cu atît mai curios, cu cît, lipsiți de voință, de capacitatea de acțiune, au fost dispuși să ne preia gîndurile și să ne dea la întrebări răspunsuri inteligente. Multe lucruri s-au clarificat în acest fel, dar continuă să fie un mister de ce se transformă, de ce devin chiar înrăiți din clipa în care își redobîndesc voința.

Am avut posibilitatea să cercetăm și centrele energetice ale ființelor superior dezvoltate. Pentru realizarea utilajelor și menținerea lor în funcțiune, au nevoie de cantități mari de energie, pe care le obțin într-un mod aproape de necrezut.

În subsolul planetei, la diferite adîncimi s-au acumulat de-a lungul timpului rămășițele unor vietăți de demult. Acestea în parte s-au pietrificat, în parte s-au transformat în lichide sau în gaze. Ființele raționale contemporane extrag aceste rămășițe și le oxidează. Lichidele, gazele sînt aduse la suprafață prin niște tuburi lăsate în adînc. Deși cunosc fisiunea atomului, energia ce se poate obține din acest proces o valorifică într-un mod primitiv și la o scară încă redusă. N-au descoperit modalitățile de producere lentă a căldurii, iar din energia obținută prin ardere folosesc doar o fracțiune mică, restul pierzîndu-se în atmosferă.

Am fost uluiți constatînd că fumul ce se înalță în văzduh nu provine din valorificarea energiei interne a planetei, ci din arderea risipitoare a combustibilului pur, în scopul banal de a obține căldură. Tehnica de care dispun seamănă cu organismul lor : este la fel de imperfectă, de ineficientă.

Ar fi bine să le transmitem ceva din cunoștințele noastre, dar asta, deocamdată, rămîne doar un deziderat. Ar trebui să rămînem aici vreme îndelungată pentru a-i convinge asupra bunelor noastre intenții. Sînt neîncrezători și plini de suspiciuni.

Peter se lăsă obosit, dar mulțumit pe speteaza fotoliului. Își privea întrebător colegii, așteptînd părerile lor. Sudoarea îi lipise părul de tîmple, sub pielea albă, transparentă, i se vedeau venele pulsînd. În cabină se așternuse liniștea.

— Eu l-am cunoscut pe Teg, spuse într-un tîrziu Onor. M-am întîlnit cu el.

Toți îl priviră stupefiați.

— De ce vă uitați așa la mine ? Dacă vreți să știți, am și vorbit cu el. Pe îndelete. Nu mă credeți ?

— Nu, răspunseră mai mulți în cor.

— Întrebaţi-l pe Harlin!

Tînărul fizician se aşezase pe un pupitru şi-şi freca ochelarii.

— Da, Onor a vorbit cu Teg.

— Lasă-te de poveşti! îl repezi Roşcovanul. Te pomeneşti că am discutat şi eu cu el.

— Aşa este. Ai discutat şi tu cu el.

— Eu?

— Da, tu. Nu-ţi mai aduci aminte?

— Terminaţi odată cu idioţeniile! interveni Rechinul.

— Nu sînt idioţenii, îi răspunse Harlin, punîndu-şi ochelarii.

— Dar ce sînt?

— Se pare că ai memoria cam scurtă.

— Eu?

— Da, tu, Rechinule, sublinie Harlin porecla cosmonautului.

Un timp Onor urmări cu plăcere discuţia, apoi interveni şi el:

— Cine-şi mai aduce aminte de vaca aceea stranie?

— Extraordinar! exclamă Peter.

Otmar se uită cînd la unul, cînd la altul, neînţelegînd nimic.

— Spune-mi, i se adresă timid lui Peter, asistăm cumva la un joc enigmistic? Sau e vorba de ceva serios?

— Sigur că da! Cum de nu m-am gîndit la toate astea?

— La ce?

Roşcovanul începu şi el să se dumirească:

— Ai dreptate, Harlin! Aşa este.

— Exact, dădu din cap fizicianul. Rechinul, ecoul, vaca stranie, toate astea n-au fost altcineva decît Teg.

— Nu uita de strălucitul tenor indonezian, mai adăugă Onor.

— Şi ce straşnic m-a lovit la gleznă! rîse Rechinul. Cam pe aici! le arătă palpîndu-şi piciorul.

Acum se edificaseră cu toţii asupra celor întîmplate. Doar Otmar îi privea buimăcit. Lui Onor i se făcu milă de el şi-i povesti toată întîmplarea.

În româneşte de E. OŞTEAN

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ

COLUMBIA

Născut în anul 1928, Gabriel García Márquez debutează cu povestiri pe care le publică în suplimentul literar al ziarului **El Espectador** (Spectatorul) din Bogota. Treptat își cîștigă faima unui prozator de prestigiu, iar în 1954 Asociația scriitorilor și artiștilor din Columbia îl distinge cu Premiul 1 pentru nuvelă. Prin romanul **La Hojarasca** (Frunze uscate), Márquez se apropie de meandrele psihologice ale operelor faulkneriene. În 1961 apare romanul **El coronel no tiene quien le scriba** (Colonelului n-are cine să-i scrie), distins în anul următor cu premiul A.S.A.C. și tradus în mai multe limbi, printre care și în românește (1967).

Într-o țară în care clericalismul constituie o forță, pățaniile călătorului sideral ale presupusului „înger" din frumoasa povestire a lui Márquez reprezintă o viguroasă critică îndreptată împotriva superstiției și ipocriziei, iar în finalul surprinzător, tot ele fac să decoleze triumfal motivul de science-fiction.

UN BIET MOȘNEAG CU ARIPI URIAȘE

Ploua de trei zile încontinuu și ei de-abia prididеau să strîngă crabii care nimeriseră în casă; amîndoi îi loveau cu bețe, iar după aceea Pelajo îi transporta prin curtea inundată și-i arunca în mare. Într-o noapte noul lor născut avusese fierbințeli și ei credeau că aceasta s-a întîmplat din pricina umezelii și a duhorii. De marți se menținea aceeași atmosferă mohorîtă : cerul și marea se amestecaseră și formaseră o masă cenușie ; plaja, care în nopțile de martie își reflecta scînteierile de nisip, se prefăcuse într-un terci de noroi și moluște. În plină amiază, razele firave ale soarelui de-abia pătrundeau pînă la pămînt, de aceea Pelajo abia a reușit să desluşească ce anume era ceea ce se mișca și gemea într-un ungher îndepărtat al curții. Apropiindu-se, descoperi un om bătrîn, foarte bătrîn, care căzuse cu fața la pămînt, în noroi, și nu se mai putea ridica, oricît se căznea, deoarece îl împiedicau uriașele-i aripi.

Speriat de nălucirea văzută, Pelajo alergă după nevastă-sa, Elisenda, care tocmai punea comprese copilului lor bolnav. Amîndoi priviră încremeniți la cel ce zăcea în noroi. Era jerpelit ca un cerșetor. Cîteva șuvițe de păr incolor i se lipiseră de țeasta goală, în gură n-avea aproape nici un dinte, și toată înfățișarea lui era plină de umilință. Uriașele sale aripi de vultur, pe jumătate fără pene, i se lipiseră de mocirla din curte. Pelajo și Elisenda îl priviră și-l cercetară atît de mult încît, în cele din urmă, se obișnuiră cu chipul său straniu și-și reveniră din uimire. Atunci se încumetară să-i vorbească, iar el,

cu glas de marinar răguşit, le răspunse într-un dialect neînţeles. Fără să chibzuiască prea mult, uitînd de aripile-i ciudate, îl luară drept un matelot de pe o corabie naufragiată în timpul unei furtuni. Totuşi, pentru orice eventualitate, chemară pe vecina lor cunoscută ca ştiind tot ce se-ntîmpla pe lume şi căreia i-a fost de ajuns o singură privire ca să-nţeleagă despre ce-i vorba.

— Ăsta-i înger, le spuse ea. Desigur, l-au trimis după copil, dar sărmanul e atît de bătrîn încît n-a putut să-nfrunte ploaia şi s-a prăvălit la pămînt.

În scurtă vreme aflară cu toţii că Pelajo ţine prizonier un înger adevărat. În timpul zilei l-a supravegheat prin geamul bucătăriei, iar seara l-a scos din noroi şi l-a închis într-un coteţ, împreună cu găinile. La miezul nopţii cînd ploaia contenise Pelajo şi Elisenda încă se mai războiau cu crabii.

Ceva mai tîrziu se trezi şi copilul, şi — minune ! — era sănătos. Drept mulţumire, hotărîră amîndoi să înjghebeze îngerului o plută, să-i dea apă de băut, fructe pentru trei zile şi să-l lase liber pe mare. Dar dimineaţa cînd ieşiră în curte văzură adunaţi aproape toţi locuitorii satului : îngrămădindu-se în faţa coteţului şi ocupîndu-se de înger fără nici o stimă creştinească, aruncînd prin deschizăturile plasei de sîrmă bucăţi de pîine, ca şi cînd acesta ar fi fost un animal dintr-un parc zoologic şi nu o fiinţă supranaturală.

Către ora şapte veni pastorul Gonsago alarmat de neobişnuita veste. Între timp se adunaseră lîngă coteţ oameni mai serioşi şi mai chibzuiţi decît cei veniţi în zori şi discutau despre viitorul prizonierului. Naivii credeau că el va fi numit alcalde * al lumii întregi. Alţii presupuneau că va fi numit general cu cinci stele şi că va fi biruitor în toate războaiele. Unii, fantezişti, erau de părere să fie lăsat liber, astfel încît din el să se înmulţească pe pămînt o nouă specie umană, înaripată şi înţeleaptă, care să aducă rînduială în lume. Pastorul Gonsago se apropie de plasa de sîrmă şi rugă să i se deschidă portiţa coteţului ca să cerceteze mai de aproape pe acest mascul slăbănog care, în mijlocul orătăniilor încremenite de frică, semăna mai curînd cu o uriaşă pasăre neputincioasă. Zăcea într-un colţ cu aripile întinse la soare în mijlocul găinaţului şi al resturilor de mîncare. Indiferent la ceea ce se petrecea în preajmă, de-abia îşi ridică privirea şi bolborosi ceva în graiul său, cînd clericul intră în coteţ şi-l salută în limba latină. Pastorul bănui ceva suspect, văzînd că această creatură nu înţelege o iotă din limba lui Dumnezeu şi că nu fusese învăţată să-i respecte pe slujitorii Domnului. Privindu-l mai atent, descoperi că presupusul înger prea seamănă cu omul : răspîndea o insuportabilă duhoare de vagabond, aripile îi erau pline de păduchi, penele cele mari fuseseră smulse de vînturile pămîntului şi, în general, înfăţişarea-i de cerşetor nu corespundea înaltului rang de înger. Părintele Gonsago părăsi coteţul şi se adresă celor prezenţi cu o scurtă predică despre primejdiile care pasc pe cei creduli. Amintindu-le că Diavolul are prostul obicei de a folosi artificiile carnavalului ca să-i inducă în eroare pe naivi, pastorul făgădui în încheiere că va trimite o scrisoare episcopului, pentru ca acesta, la rîndul său, să scrie primatului, iar primatul — papei de la Roma, astfel încît să le parvină din partea supremului tribunal hotărîrea definitivă.

* Alcalde — primar (în limba spaniolă)

Apelul său la prudență căzu pe pămînt sterp. Vestea despre îngerul captiv se lăți cu o asemenea repeziciune încît peste cîteva ore curtea se preschimbă într-o piață publică și a trebuit să fie chemată armata spre a împrăștia cu baionetele mulțimea care, în fiece clipă, putea să dărîme casa.

Elisendei îi trecu prin cap ideea să împrejmuiască cu un gard curtea și să ia cîte cinci cenți de la fiecare om curios să vadă pe înger. Venea lume multă din regiuni îndepărtate. Tot pe atunci se abătuse pe acolo un circ cu un acrobat zburător, care chiar făcu deasupra mulțimii cîteva zboruri, dar nimeni nu-l luă în seamă, căci aripile lui erau de liliac, nu de înger. De pretutindeni veneau bolnavi în căutarea tămăduirii : o femeie nenorocită, care încă din copilărie își număra bătăile inimii și căreia nu-i mai ajungeau numerele, un portughez ce nu izbutea în nici un fel să adoarmă, fiind chinuit de murmurul stelelor, un lunatic ce se trezea în fiecare noapte și distrugea tot ce făcuse în timpul zilei și mulți alții.

Din pricina acestei teribile tevaturi, Pelajo și Elisenda se simțeau din cale afară de istoviți, dar aveau și parte de bucurii : în mai puțin de o săptămînă își umplură cu bani saltelele, iar coloana pelerinilor, ce așteptau să vadă îngerul, nu se mai isprăvea, pierzîndu-se dincolo de orizont.

Candelele și lumînările puse de pelerini la intrarea cotețului produceau o dogoare ce-l înnebunea pe înger care nu-și mai găsea locul în mizerabilul său adăpost. De la început încercară să-l hrănească cu cristale de camfor, care, după spusele atotștiutoarei vecine, constituia hrana de bază a îngerilor. Dar el nu se atingea de ele, după cum refuza și gustările alese aduse de pelerini și nimeni nu pricepea motivul acestei abțineri : calitatea de înger sau bătrînețea. Mînca numai salată de vinete.

Singura lui însușire supranaturală părea a fi răbdarea, îndeosebi în primele zile cînd îl ciuguliră găinile ce vînau păduchii aciuați în aripile lui, cînd schilozii îi smulseră penele ca să le atingă de rănile lor, iar cei mai puțin cucernici îl loviră cu pietre ca să-l facă să se ridice spre a-l vedea mai bine. O singură dată l-au scos din fire atunci cînd i-au pus pe șold fierul înroșit, de însemnat vițeii : a rămas atît de mult neclintit încît îl crezuseră mort. A izbucnit deodată cît colo, strigînd ceva în limba lui necunoscută, cu ochii șiroind de lacrimi ; a vîslit de cîteva ori din aripi, ridicînd nori de găinaț.

Roma întîrzia cu răspunsul pierzîndu-și vremea să stabilească, în prealabil, unele date privind bizarul vizitator : dacă acesta avea buric, dacă exista vreo asemănare între graiul său și limba arameică sau dacă nu cumva este un simplu norvegian cu aripi. Aceste tatonări ar fi durat, poate, un secol dacă providența n-ar fi pus capăt zbaterilor preotului.

S-a întîmplat ca în acele zile să apară în bîlci o nouă atracție : o femeie prefăcută în păianjen, deoarece cîndva nu-și ascultase părinții. Prețul de intrare în baraca în care fusese expusă era mai ieftin decît cel de intrare la înger. Afară de aceasta, femeia-păianjen își povestea pățania vieții sale, pe cînd îngerul de-abia scotea cîte un cuvînt și acela neînțeles de nimeni. Iată în ce fel pastorul Gonsago a fost izbăvit pentru totdeauna de nopțile-i albe. Toată lumea a uitat de înger și a năvălit spre femeia-păianjen, cea pedepsită de Dumnezeu. Curtea lui Pelajo rămăsese tot atît de pustie ca și pe vremea cînd trei zile în șir ploase, iar crabii se plimbau prin casă.

Gospodina casei nu cîrtea împotriva sorții. Cu banii cîștigați de pe urma îngerului, ea și soțul ei își construiră o casă cu etaj, cu balcoane, pe soclu înalt (pentru ca iarna să nu mai pătrundă crabii), cu gratii la ferestre (ca să nu intre îngerii).

Pelajo își întemeie o crescătorie de iepuri de casă, iar Elisenda își cumpără pantofi de lac, cu tocuri înalte și multe rochii de mătase strălucitoare, din acelea pe care le purtau pe atunci cele mai ilustre doamne. Cotețul rămăsese singurul loc de care aproape că nu se mai ocupa nimeni. Chiar dacă îl curățau cîteodată sau aprindeau smirnă în el, o făceau nu de dragul îngerului, ci ca să scape de duhoarea ce pătrundea în toate ungherele noii clădiri. La început, cînd copilul lor s-a deprins să umble, îl opreau să se apropie de coteț. Dar încet, încet s-au obișnuit cu mirosul cel urît.

În epoca în care ștrengarului i se schimbau dinții de lapte, el se strecura lesne printre găurile plasei de sîrmă, ca să se joace în coteț. Îngerul îi arăta aceeași indiferență ca și celorlalți muritori, dar cu o răbdare cîinească îndura din partea lui toate năzbîtiile, ceea ce îi îngăduia Elisendei să aibă mai mult răgaz pentru treburile gospodărești. De vărsat se îmbolnăviră în același timp și copilul, și îngerul. Doctorul ce-l îngrijea pe băiat, nerezistînd ispitei de a-l consulta și pe înger, a descoperit la acesta o inimă foarte bolnavă și atîtea complicații la rinichi încît nu-i venea a crede cum de mai trăiește. Însă ceea ce l-a uimit cel mai mult au fost aripile sale. Ele se dovediră a fi atît de naturale în ansamblul organismului absolut omenesc, încît rămînea o taină de ce și alți oameni n-aveau asemenea aripi.

Cînd băiatul a început să umble la școală, noua casă devenise de multă vreme veche. Soarele și ploile distruseseră complet cotețul. Liberat, îngerul se plimba acum prin toate încăperile casei, tîrîndu-și aripile, ca o pasăre în agonie. În grădină bătătorise toate straturile cu legume. Nu-l alungau bine cu mătura din dormitor, că el se și împleticea în bucătărie. Se zvonea că îngerul se putea găsi în mai multe locuri deodată, iar unii chiar credeau că el se dedublează, apărînd în diverse colțuri ale casei. Elisenda era disperată și striga ieșită din fire că-i un adevărat chin să trăiești într-o casă plină de îngeri.

În ultima iarnă îngerul se ramolise și slăbise în așa hal încît deabia se mai mișca. Ochii i se acoperiseră cu un văl ; la fiecare pas se împiedica de obiectele din jur ; pe aripi îi rămăseseră doar cîteva pene scurte. Pelajo îl înveli într-o plapumă și-l duse într-un șopron și numai atunci observă că nopți de-a rîndul bietul lor oaspe delira de febră, ca pe vremuri bătrînul norvegian găsit de pescarii de-acolo pe țărmul mării.

Pelajo și Elisenda se alarmară la gîndul că el ar putea să moară și nici înțeleapta lor vecină habar n-avea ce trebuie să faci cu îngerii decedați.

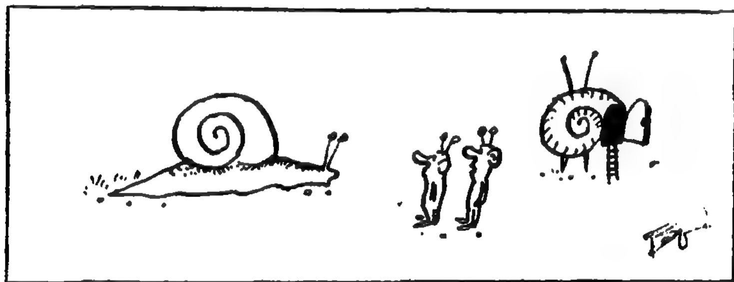
Dar îngerului nici nu-i trecea prin gînd să moară : a suportat cea mai aspră iarnă și, o dată cu primele raze ale soarelui, a început să se îndrepte. Pe aripi prinseră a-i crește pene mari și rezistente. Uneori, crezînd că nu-l

aude nimeni, fredona încetişor cîntece ale călătorilor siderali.

Intr-o dimineaţă, pe cînd Elisenda curăţa ceapă pentru dejun, o rafală de vînt a deschis uşa balconului; ea crezu mai întîi că vine de pe mare furtuna, dar privind pe fereastră înţelese că totul s-a petrecut din vina îngerului. El se pregătea de zbor, bătînd uimitor din uriaşele-i aripi. Străbătînd cu salturi greoaie ograda, strivise toate legumele, de parcă ar fi avut pluguri, nu picioare, şi cu aripile lui strălucind la soare fu cît pe aci să dărîme şopronul. In sfîrşit izbuti să ia înălţimea, şi Elisenda, oftînd mulţumită pentru sine şi pentru înger, îl văzu cum zbura peste ultimele case ale satului, aproape atingînd acoperişurile, agitîndu-şi furios lungile-i aripi de vultur bătrîn. Pînă a terminat de tăiat toată ceapa, ea rămase cu privirea pironită în depărtare; îl urmări pe înger pînă în clipa în care abia s-a mai zărit, devenind un punct aproape invizibil deasupra orizontului mării...

In româneşte de
ADRIAN ROGOZ şi IACOB BABIN

UMOR

— Pare să fie de-al nostru, dar nu înţeleg de ce nu vrea să vorbească cu noi!...

Desene de ZAHARIA BUZEA

PILAR GIRALT
SPANIA

OMUL DE MÎINE

Răsare silueta-i temerară:
cine-i făptura-aceasta?
om sau zeu?
O mie de-aurore pentru dînsul
n-au prețul unei ore omenești.

El trece vertical, decis și cert;
are un țel; de zei nu poartă grijă;
își este sieși zeu,
rațiunea sa,
virtutea-i creatoare.

Copilărie-i pare răul,
fără folos — fățărnicia;
poate să ierte vreo insultă,
dar nu netrebnicia.

Sfidează tot ce-i conformism,
ce-i fatalism și resemnare;
ascultă-opiniile toate,
orice idee și-orice îndrăzneală,

privirea-i însă înfierează
tot ce e josnic. El, omul cel de mîine.

In românește de
NADIA VOINOVSKY

CINE RĂSPUNDE DE STELE

de SANDU DRĂGHICI

Desen de ZAHARIA BUZEA

Ne gîndim la stele
o grămadă de timp
(Cît muntele Olimp).
Restul, ne gîndim la Soare
(Cît va mai arde oare ?).
Dar și el tot o stea este ;
deci aceeași poveste.
Iată un rezultat
care trebuie scris apăsat.
Ei, fir-ar să fie !
iar a sosit o galaxie ;
o să-i dau un număr par
în inventar.
(Am uitat să vă spun :
sînt responsabil de stele.
Am aici un catalog
complet,
într-o mie de volume,
cuprinzînd și stelele fără-nume.)
Datoria mea ?
Să controlez stelele
din cînd în cînd
(socotind în gînd).
Cînd vreuna se face scrum,
ca de pildă acum :
a mai căzut o stea, bing-!
Le număr să mă conving.
(Nu-i prea ușor,
dar am spor
de toxicitate :
un litru de lapte
pe noapte,
muls dintr-o alee
a Căii Lactee.)
În curînd, voi ajunge
la vîrsta de pensionare
(o mie de ani).
Și-mi trebuie un înlocuitor
(silitor).
Hei tu ! nu știi un pici
fără servici ?

POŞTA REDACŢIEI

VASILE CORNELIU (Caracal). Aveţi talent, ştiţi să creaţi rapid o tensiune epică, dar acţiunea povestirilor dv. este încă insuficient de clară şi de originală.

C. P. (Bucureşti). „Povestea banală de dragoste" pe care ne-aţi trimis-o e, din păcate, într-adevăr banală. Tehnica periplului cosmic întreprins în 2062 pare chiar şi acum depăşită. Conflictul este şi el destul de naiv şi, de altfel, rezolvaţi totul prin deşteptarea eroului, acest procedeu al visului fiind la rîndul său învechit. Vă sfătuim să porniţi de la o idee realmente originală, pe care s-o întrupaţi artistic pe căi mai puţin bătute.

MIHAI GEORGESCU (Bucureşti). Din punct de vedere literar, „Punctul" (algoritmul dv. dramatic) este interesant, dar acţiunea (cam trenantă) nu aparţine science-fiction-ului, în ciuda robotului, transplantărilor etc., care rămîn doar elemente decorative.

CICERONE SBANŢU (Huşi). Aveţi talent, iar povestirea „Bila" izbuteşte să fie interesantă, fără a se putea însă desprinde de şabloanele genului. Cu mai multă îndrăzneală în fantezie veţi ajunge să vă satelizaţi pe orbita anticipaţiei.

MODEST GUŢU (Bucureşti). Povestirea „Homocibernetofonul dezvăluie", deşi este scrisă cu o anumită grijă stilistică, nu e concludentă încă privitor la talentul dv. Acţiunea trebuie să fie mai însufleţită, iar „invenţiile" mai puţin numeroase.

PATAPIE RAICU FLORIN (Iaşi). Sînt semne că vă aflaţi pe drumul cel bun. Mai încercaţi, acordînd mai multă atenţie stilului.

PAUL MARTOGLU (Bucureşti). Din setul de lucrări trimise, „Mă numesc Nae" ni se pare cea mai realizată (minus cîteva paragrafe asupra cărora credem că trebuie să mai insistaţi).

AUREL MANOLESCU. Noianul de amănunte devorează edificiul nuvelei, precum lianele şi epifitele junglei un templu părăsit.

GH. DOROBANŢU (Bucureşti). Ne bucură faptul că sînteţi un adept înfocat al anticipaţiei. Poantele caricaturilor trimise sînt excelente, dar desenele — încă prea stîngace. Uneori ne bate gîndul să asociem pe desenatorii talentaţi, dar ciungi la poantă, cu născocitorii de poante bune, dar lipsiţi de îndemînare grafică. Din asemenea „monştri" ar ieşi poate nişte caricaturişti viabili.

DAN NASTASE (Bucureşti), TRAIAN BĂDULESCU (Bucureşti), FLORIN VÎRLAN (Pucioasa), TACHE TECUCEANU (Bucureşti), MARCEL PASTRAMĂ (Bucureşti), TIBOLDY ERNEST (Arad), GHEORGHE CRUPĂ (Bucureşti). Nu (încă).

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"

2012

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

IMPORTANT

Abonați-vă din timp și pe termene cît mai lungi pentru a vă asigura continuitatea în primirea colecției.

Prețul unui abonament este de:

- *anual* .... *24 lei*
- *pe șase luni* .... *12 lei*
- *pe trei luni* .... *6 lei*

Abonamentele se fac prin oficiile și agențiile PTTR, la factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi, instituții, școli și licee.

MAI 1970

PREȚUL 1 LEU 41007